

Українському інституту експертизи сортів рослин – 22 роки!

Відлік прожитих років починається з дати народження людини, а автобіографія складається з подій, що запам'яталися. В когось вона займає багато сторінок, у когось – менше, але всі разом як суспільство однієї держави – України – ми творимо на землі спільну справу.

Історія Українського інституту експертизи сортів рослин бере свій початок від 1 червня 2002 року – дати прийняття Постанови Кабінету Міністрів України №714. У розрізі часу 22 роки – можливо, й небагато, але зроблено за цей період чимало.

З Державного центру сертифікації, ідентифікації та якості сортів рослин заклад став Інститутом – бюджетною установою, яка багато разів підтвердила статус наукової та отримала державну цільову підтримку. У 2003 р. в Інституті започаткували бюлетень «Охорона прав на сорти рослин», який дотепер наповнюють і видають щомісячно.

У 2006 р. за активної участі УІЕСР відбулося приєднання України до Акта 1991 року Конвенції UPOV (Закон України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин» від 2 серпня 2006 р. №60-V), що дало змогу охороняти

сорти всіх родів і видів рослин. Важливу роль відіграв Інститут і у приєднанні України до Схем сортової сертифікації насіння Міжнародної організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД): зернових культур, кукурудзи та сорго – у 2009 р.; цукрового та кормового буряку, хрестоцвітних та інших олійних і прядивних культур – у 2020 році.

У 2010 р. УІЕСР визначено установою, яка здійснює ґрунтовий та лабораторний сортовий контроль для ботанічних таксонів, внесених до схем ОЕСД, учасником яких є наша держава. Велику вагу мала діяльність Інституту й для визнання Європейським Союзом еквівалентності системи сертифікації та насіння, виробленого в Україні (рішення Європейського парламенту від 7 жовтня 2020 року).

У 2022 р. на свою 20-ту річницю Український інститут експертизи сортів рослин пройшов державну атестацію Міністерства освіти та науки України як установа, що належить до другої кваліфікаційної групи (строком на 3 роки) і має державну підтримку.

29 вересня 2023 року організовано Міжнародну науково-практичну конференцію

«100-річчя формування національних сортових рослинних ресурсів», присвячену ювілею сортовипробування в нашій державі.

У структурі Інституту – 13 відділів та 21 філія (Луганська перебуває під окупацією); загалом понад 700 працівників забезпечують проведення науково-технічної експертизи сортів рослин; майже кожен третій науковий співробітник має науковий ступінь та вчене звання.

Щороку до кваліфікаційної експертизи сортів рослин приймають понад 1,5 тис. нових сортів та гібридів. Комплекс польових і лабораторних досліджень проводять філії УІЕСР.

З року в рік Інститут зміцнює матеріально-технічну базу як головної установи, так і своїх філій; забезпечує високий рівень проведення досліджень із використанням сучасного обладнання, інформаційних технологій та інноваційних розробок. За сприяння Мініс-

терства аграрної політики та продовольства України УІЕСР бере участь у донорських проектах, які дають змогу отримати передове технологічне устаткування.

Український інститут експертизи сортів рослин визнають і поважають; його співробітники оформляють свої досягнення та дослідження в наукових працях і публікаціях, беруть участь у міжнародних конференціях і тренінгах.

У 2021 р. УІЕСР став лауреатом рейтингу кращих підприємств України у сфері наукової діяльності, а колектив неодноразово отримував відзнаки Уряду та Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Для багатьох Інститут став наче рідна домівка, тут виросли династії – на заміну працівникам, що вийшли на пенсію, прийшли їхні діти. Серед наукових співробітників установи є ті, хто працюють від самого її створення й донині. А саме: Іваницька Алла Петрівна, Шкляр Віктор Дем'янович, Стадніченко Ольга Анатоліївна, Ткачик Світлана Олександрівна, Лещук Надія Василівна, Чухлеб Лідія Іванівна, Таганцова Марина Миколаївна, Симоненко Наталія Володимирівна, Васківська Світлана Василівна, Киенко Зінаїда Богданівна, Папушой Людмила Іванівна, Михайлова Олена Миколаївна.

Звичайно, в історії УІЕСР були злети та падіння, відверті ігнорування й навіть намагання руйнації. Але колектив зумів здолати труднощі та підійти до 22-річчя установи, успішно виконуючи всі завдання, які в цей нелегкий час ставить перед ним Міністерство аграрної політики та продовольства України як компетентний орган у сфері охорони прав на сорти рослин.

Вітаю зі святом весь колектив Українського інституту експертизи сортів рослин! Дякую за працю та розум, вкладені в розвиток і процвітання нашої наукової установи, а також за змогу разом творити її історію! Низький уклін сортовипробувачам, які сьогодні захищають нас на фронті. Перемоги, миру і добра. Все буде Україна!

*Директор
Українського інституту
експертизи сортів рослин,
доктор економічних наук, професор
Сергій Мельник*